

Замимаи 1
ба амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 3 февралӣ соли 2022,
№АП-155

Нишомномаи озмуни ҷумҳуриявӣ
«Илм-фурӯғи маърифат»

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Озмуни ҷумҳуриявӣ «Илм-фурӯғи маърифат» (минбаъд - озмун) таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади амалисозии «Бистсолаи омузиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» баргузор карда мешавад.

2. Озмун бо мақсади рушди тафаккури техникӣ, тарғиби ҷаҳонбинии илмӣ, дастрасӣ пайдо кардан ба техникаву технология, тавсеаи ихтироъкорӣ ва навоарӣ, пайвасти илм бо истеҳсолот, ҷалби бештари хонандагону донишҷӯён ва дигар кишхон ҷомеа ба омузиши фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, ҳамчунин дарёфт ва муаррифии истеъдодҳои наъ дар ин самтҳо байни хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ (бакалаврон ва магистрон), ходимони илмӣ (ба истиснои докторони илм, профессорон, узви АМИТ ва академияҳои соҳавӣ), аспирантон, докторантон, унвонҷӯён, докторантҳо аз рӯйи ихтисос ва докторантони ҳабилитат, омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ ҳаман зинаҳои таҳсилот, муҳандисон, конструкторон ва дигар намояндагони касбу кори дуногун баргузор мегардад.

3. Озмун аз рӯйи ҳафт номинатсия гузаронида мешавад:

- математика (арифметика, алгебра, геометрия);
- физика ва астрономия;
- химия;
- биология (ботаника, зоология, анатомия);
- география;
- технологияи иттилоотӣ;
- ихтироъкорӣ ва навоарӣ.

2. САРПАРАСТ ВА МАСЪУЛОНИ ОЗМУН

4. Сарпарастии озмуни Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

5. Масъулони баргузори озмун Академияи миллии илмҳо, вазоратҳои маориф ва илм, саноат ва технологияҳои нав, рушди ихтисос ва савдо, кишоварзӣ ва Саридорчи геология мебошанд.

6. Кумитаи телевизион ва радио, АМИТ «Ховар», нашрияҳои давлатӣ, Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш, Кумитаи кор бо занон ва онла дар тарғиб, ҷалб ва ҷараёни баргузори озмун иштирок мекунанд.

7. Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сутду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ роҳбарони муассисаҳои илмӣ таҳқиқотӣ, таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ ҷиҳати дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор намудани дағрҳои якум, дуум ва сеюми озмун масъул буда, голибон, омӯзгорон ва волидайнӣ онҳоро аз ҷиҳати моддӣ ва маънавӣ хавасманд мегардонанд.

8. Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сутду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ раёсат, шӯъба ва бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа, маориф, фарҳанг, кор бо ҷавонон ва варзиш, занон ва онла ва дар муассисаҳои илмӣ таҳқиқотӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ роҳбарони онҳо масъули ташкил ва баргузори озмун мебошанд.

3. КОМИССИЯИ ОЗМУН

9. Барои гузаронидани озмуни «Илм-фурӯғи маърифат» комиссия таъсис дода мешавад, ки ҷайати он бо иври Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мегардад.

10. Вакolати комиссияи озмун:

- таҳияи қадвали баргузори озмун ва назорати он;
- тасдиқи тартиб, талабот ва тавзеҳот оид ба озмун;
- пешниҳоди ҷайати ҳақамон барои дағрҳои сеюм ва чоруми озмун;

- гузаронидани семинарҳои машваратӣ барои ҷайати ҳақамон ва масъулони гузаронидани озмун дар тамоми дағрҳо;

- назорати риояи талабот ва пешниҳоди тавзеҳот ба доғталбони озмун;

- омузиш ва тавсияи ҳуҷҷатҳои пешниҳодшудаи иштирокчиёни озмун ба дағри ниҳой;

- баррасии пешниҳодҳои ҷайати ҳақамон ва арзу шикоятҳои доғталабон ва иштирокчиёни

- тасдиқ ва эълони натиҷаи ҳулосаи ҷайати ҳақамони озмун;

- ҷамъбасти натиҷаи ниҳой ва пешниҳоди он ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои маълумот ва шиносӣ.

4. ТАРТИБИ БАҶҶУЗОРИ ОЗМУН

11. Озмун аз чор дағр иборат буда, аз моҳи апрел то охири моҳи ноябр ба таври зайл ташкил ва гузаронида мешавад:

- дағри якум - моҳи апрел дар муассисаҳои таълимӣ, муассисаҳои илмӣ ва дигар ташкилотҳо;

- дағри дуум - моҳи май дар маркази шаҳр ва ноҳияҳо (ба истиснои шаҳри Душанбе);

- дағри сеюм - ниман дууми моҳи сентябр дар маркази Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сутду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳри Ҳисор ва ноҳияи Раҳт.

11. Даври чорум - даври чумхуриявӣ барои ғолибони ҷойҳои якум, дуҷум ва сеюми даври сеюм то 25-уми ноябр дар муассисаҳои илмӣ ва Академияи миллии илмҳо ва муассисаҳои таълимӣ сохтори Вазорати маориф ва илм баргузор мегардад.

12. Протоколи ҳайати ҳакамон ба комиссияи чумхуриявӣ ба даври чорум бо имзои раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд, Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳри Ҳисор ва ноҳияи Рашт, роҳбарони муассисаҳои таълимӣ, илмӣ ва раиси ҳакамон пешниҳод мешавад.

13. Ҷойи баргузории даврони озмун дар маркази Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд, Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дар муассисаҳои илмӣ таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ аз тарафи роҳбарони онҳо муайян карда мешавад.

14. Масъулияти баргузории даври якум, дуҷум ва сеюм ба зимми мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд, Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳри Ҳисор ва ноҳияи Рашт, шаҳру ноҳияҳо, роҳбарони муассисаҳои илмӣ таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ вогузор карда мешавад.

15. Ҷараёни баргузории даврони якум, дуҷум, сеюм ва чоруми озмун тавассути воситаҳои ахбори омма васеъ инъикос ва пахш мегардад. Ҷараёни баргузории даври чорум пурра тавассути телевизионҳои давлатӣ сабт ва намоиш дода мешавад.

16. Муҳлати пешниҳоди ҳуҷҷатҳои ғолибони ҷойҳои якум, дуҷум ва сеюми даври сеюм барои иштирок дар даври чорум ба комиссияи озмун то 10-уми моҳи ноябр муқаррар карда мешавад. Дар ҳар як давр то 5 ғолиби ҷойҳои якум, дуҷум (то ду нафар) ва сеюм (то ду нафар) муайян карда мешаванд.

17. Миёни роҳбарони муассисаи таълимӣ, омӯзгор ва доғталаб (дар шахси падару модар ва ё сарпарастии вай) метавонад шартнома ҷиҳати омода намудани доғталаб ба имзо расонида шавад.

18. Академияи миллии илмҳо, вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг, Кумитаи телевизион ва радио масъули раванди баргузоридани маросими тантанавии супоридани ҷоизаҳо ба ғолибони даври чоруми озмун мебошанд.

5. ШАРТҲОИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУН

19. Дар озмун ҷаҳрвандони кишвар, аз ҷумла хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрантҳо, аспирантҳо, докторантҳо, докторантон аз рӯи ихтисос, докторантҳои ҳабилитат), калонсолон ва намоёндагони касбу кори гуногун иштирок карда метавонанд.

20. Шартҳои ташкил ва баргузории озмун аз ҷониби комиссияи озмун назорат карда мешавад.

21. Доғталаб 10 рӯз пеш аз огози озму саналҳои зеринро бо ариза ба комиссияи озмун пешниҳод менамояд:

- тарҷумаи ҳол (шақли тасдиқшудаи намунаи он аз ҷониби Академияи миллии илмҳо пешниҳод мешавад);
- маълумотнома аз мақоми зист ё ҷойи таҳсил;
- маълумотнома доир ба ихтисос, патент ва ё шаходатномаи муаллифӣ (барои ихтирофкорон ва навогарон).

22. Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд ва Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумхуриявӣ суроға ва ҷойи баргузории озмуно барои доғталабон тавассути воситаҳои ахбори омма ва масъулони ғалон менамоянд.

23. Барандаи Шоҳҷоиза ва шахсон, ки дар даври чоруми озмун ҷойҳои якум, дуҷум ва сеюмро ишғол менамоянд, то се сол ҳуқуқи ширкат дар озмуно надоранд.

24. Барои иштирок дар даври чоруми озмун ба комиссияи озмун иловагари ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

- маълумоти мухтасар дар бораи доғталаб;
- нусхаи патент ва ё шаходатномаи муаллифӣ;
- номгуи дастгоҳ ва таҷҳизоти ихтирофшуда;
- пешниҳодҳои хусусияти навогаридошта;
- протоколи даври сеюми озмун.

6. ТАЛАБОТ БА ИШТИРОКЧИЁНИ ОЗМУН

25. Донишӯ истеъдоди иштирокчиёни озмун аз рӯи донишҳои назариявии донишгари конуни қоидаҳо, теоремаву аксиомаҳо, назарияҳо, фаҳмонида додани моҳияти қонинҳо ва равандҳои табиат, ҳалли масъалаҳои амали ва кӯрҳои озмонӣ, инчунин намоиши дастгоҳи илмӣ ва навогаридо муайян карда мешавад.

26. Як шахс танҳо дар як номинатсия аз номи як муассиса ё маҳалли зист иштирок карда метавонад.

7. МЕЪЁРҲОИ АРЗЁБИИ ҒОЛИБОНИ ОЗМУН

27. Вобаста ба номинатсияи пешниҳоди супоришҳои озмун (10 супориш ё саволу масъала) дар шақли зерин сурат мегардад:

- дар математика 40% назариявӣ ва 60% амалӣ;
- дар физика ва астрономия 50% назариявӣ ва 50% амалӣ-озмонӣ (бо таносуби 80% физика ва 20% астрономия);
- дар химия 40% назариявӣ, 40% ҳаттӣ-амалӣ ва 20% озмонӣ;
- дар биология 50% назариявӣ ва 50% амалӣ;
- дар география 50% назариявӣ ва 50% амалӣ;
- дар технологияи информатсионӣ 20% назариявӣ ва 80% амалӣ;
- дар ихтирофкорӣ ва навогарӣ аз рӯи пешниҳоди ихтироот ва навогарӣ, аз ҷумла дастгоҳу таҷҳизот, техникаву технология, наву намунаҳои нави зироат, дарахту буттаҳо ва маводи доруворӣ.

28. Бо мақсади баҳогузорӣ намунаи ба дониш, маҳорат ва малакаи доғталабон аз ҷониби комиссияи озмун қадвали 100-ҳола (ба ҳар савол ё супориш то 10 ҳол) муқаррар карда шуда, ҳайати ҳакамони

озмун ба дараҷан маҳорат ва истеъдоди довтолабон аз рӯи меъёрҳои зерин баҳо медиҳанд:

1 - барои ба пуррагӣ ҷавоб додан ба саволҳои назариявӣ, дуруст пешниҳод намудани қонуни қоидаҳо, назарияҳо, теорема ва аксиомаҳо, моҳияти ҳодисаҳои табиат, дуруст ҳал кардани масъалаҳо, пурра анҷом додани қорҳои озмоишӣ то 10 ҳол, барои ҷавоби аз ҳуб болотар то 8 ҳол, барои ҷавоби ҳуб то 6 ҳол, барои ҷавоби аз миёна бехтар то 4 ҳол, барои ҷавоби миёна то 3 ҳол, барои ҷавоби зиёф то 2 ҳол гузошта шуда, барои ҷавоби ғайриқаноатбахш ҳол дода намешавад;

2 - барои ихтироъкорон то 100 ҳол ба ихтирооте дода мешавад, ки он бо патент (ё шаходатномаи муаллифӣ) - и байналмилалӣ ташкилотҳои зътирофгардида ва ё ҷумҳурий ҳифз шудааст, дар истеҳсолот қорӣ гардидааст ё имкони қорӣ шуданро дорад, самаранокӣи иқтисодӣи муайян гардидааст, элементҳои навоварӣ мавҷуд буда, натиҷаи титроатикунони он пешниҳод шуда бошад. Баҳон то 80 ҳол ба ихтирооте дода мешавад, ки дар он хусусиятҳои навоварӣ мавҷуд аст, имкони дар истеҳсолот қорӣ шуданро дорад, самаранокӣи иқтисодӣи муайян гардидааст, вале бо патент тасдиқи худро наёфтааст. То 60 ҳол барои ихтирооте дода мешавад, ки дар он унсурҳои навоварӣ қорӣ доранд, то 50 ҳол барои сохтани конструкцияҳои муайян, ки унсурҳои навоварӣ надорад, дода мешавад. Барои намунаҳои дастовардҳои аллакай мавҷуда то 30 ҳол дода мешавад;

3 - барои иштирок дар даври сеюм ва қорум дар номинатсияи ихтироъқорӣ ва навоварӣ байни донишҷӯён, ходимони илмӣ ва намоёнони касбу қори гуногун дар сурати набудани ҳуҷҷати муҳофизатӣ ба ихтироъ (патент, нахустпатент, патенти ағроусиёгии муаллифи ихтироъ) иҷозат дода намешавад;

4 - саволҳои назариявӣ дар шакли билет ба иштирокчиён пешниҳод карда мешавад;

5 - барои ҷавоби пурра додан ба саволи назариявӣ, пешниҳоди алгоритми қори барнома ва сохтани барномае, ки масъалаи додашударо пурра ҳал намояд ва пешниҳоди натиҷаҳои сахҳ то 10 ҳол дода мешавад. Барои ҷавобҳо ба саволҳои назариявӣ, пешниҳоди алгоритми қори барнома ва сохтани барномае, ки масъалаи додашударо ҳал намояд, то 8 ҳол, барои ҷавобҳо ба саволи назариявӣ, пешниҳоди алгоритми қори барнома ё сохтани барномае, ки масъалаи додашударо ҳал намояд, то 6 ҳол, барои ҷавоб ба саволи назариявӣ, пешниҳоди алгоритми қори барнома ё сохтани барнома то 4 ҳол, барои ҷавоб танҳо ба саволи назариявӣ то 2 ҳол дода мешавад;

6 - ҳоли натиҷавии ба дастовардан иштирокчиён дар асоси ҳисоби қимати миёна ҳоли гузоштаи ҳар як узви ҳайати ҳақамон муайян карда мешавад;

7 - дар сурати аз 70% кам ба даст овардани ҳолҳо дар номинатсияи қорӣ якум дода намешавад.

8. ҲАЙАТИ ҲАҚАМОН

29 Шумора ва ҳайати ҳақамонро комиссия муайян месозад.

30. Ҳайати ҳақамони озмун дар Вилояти Мухтори Қӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Суғду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳри Ҳисор ва ноҳияи Рашт аз қониби раисони ноҳия, шаҳр ва вилоят бо санади дахлдор тасдиқ карда мешаванд ва онҳо қорҳои зеринро иҷро мекунанд:

- тибқи пешниҳоди комиссияи озмун донишу истеъдоди иштирокчиёнро натиҷагирӣ мекунанд;

- қорҳои муқаррар карда, бо овоздиҳи қушода қорлибро муайян менамоянд;

- натиҷаи озмун дар протоқор дар қор гардида, бо имзои аъзои ҳақамон тасдиқ карда мешавад.

31. Ба ҳайати ҳақамони Вилояти Мухтори Қӯҳистони Бадахшон, вилоятӣ, шаҳрӣ, ноҳиявӣ, деҳоти шаҳрақ намоёнони раёсат, шуъба ва бахшҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, омӯзгорон, олимону муҳаққиқон ворид мешаванд. Шумораи ҳайати ҳақамон бо раёсу муовинониаш бояд 7 нафар бошад.

32. Шаҳсе, ки шогирдаш ё узви оилааш дар озмун иштирок мекунанд, ҳуқуқи ба ҳайати ҳақамон шомил гардиданро надорад.

33. Қулосаи ҳайати ҳақамон дар комиссияи озмун баррасӣ ва тасдиқ карда мешавад.

34. Комиссияи озмун дар ҳолати ҷавобгӯ набудани қулосаи ҳайати ҳақамон ба талаботи Низомномаи маъқур (дар ҳолатҳои истисноӣ ва ё муайян гардидани иштибоҳоти техникаӣ) ҳуқуқи бекор кардани онро дорад. Қамҷуни, дар сурати ба вучуд омадани мушқилоте, ки дар Низомномаи маъқур пешбинӣ нашудаанд, комиссияи озмун салоҳияти қалли онро дорад.

9. ТАРТИБИ ПЕШНИҲОД БАРОИ ДАРҒЕФИ ШОҲҚОИЗА

35. Барои дарғефи Шохқонза довтолабон роҳ дода мешавад, ки дар даври қумҳуриявӣ аз рӯи номинатсияи ихтироъқорӣ ва навоварӣ қорӣ якумро сазовор гардидааст.

36. Агар барандан Шохқонза намоёнд аз табақаҳои касбу қори гуногун бошад, бо пешниҳоди комиссияи қумҳуриявӣи озмун бо тартиби муқарраргардида бо муқофоти сӯҳавӣ сарфароз гардида мешавад.

10. ТАЪМИНОТИ МОЛИЯВИИ ОЗМУН

37. Қароқоти даврҳои якум, дуҷом, сеҷом ва қароқоти вобаста ба сафарбарқунии қорлибон ва омӯзгорони онҳо ба даври қоруми озмун, таъмини сафарқарқии ҳайати ҳақамон дар даврҳои якум, дуҷом ва сеҷом, будубоши онҳо дар маҳалли барқузори озмун аз ҳисоби бучети мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Қӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Суғд ва Хатлон, шаҳри Душанбе ва

шахру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, роҳбарони муассисаҳои илмӣ таҳқиқотӣ, таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ ва дигар сарчашмаҳои маблағгузории бо қонунгузорӣ маънагардида пардохт карда мешавад.

38. Ғолибони даврҳои якум, дуюм, сеюм озмун ва омӯзгорони волидони онҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд ва Хатлон, шаҳри Душанбе, шахру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ва ташкилоту муассисаҳо ба таври моддӣ маънавий хавасмандгардониданида мешавад.

39. Раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд ва Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳри Ҳисор ва ноҳияи Рашт, шахру ноҳияҳо, роҳбарони муассисаҳои илмӣ таҳқиқотӣ, таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ тартиби додани мукофот ва ҷоизаро дар даврҳои якум, дуюм ва сеюм тасдиқ ва амалӣ менамоянд.

40. Ба ғолибони даври чорум ва барандаи Шохҷоиза тибқи тартиби муқарраргардида аз ҳисоби маблағҳои фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоиза ва мукофоти пулӣ дода мешавад.

41. Ҷоиза ва мукофоти пулӣ ғолибони озмун ва омӯзгорони онҳо дар маросими тантанавӣ аз ҷониби намояндаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон супориданида мешавад.

42. Барои хавасмандгардонии ғолибони ҳамаи даврҳои озмун ва омӯзгорони онҳо, ҷалби сарпарастон тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода мешавад.

43. Иштирокчиёни ҷойҳои 4, 5, 6 даври чоруми озмун бо нишони «Илм ва инноватсия» ва «Ифтихорнома»-и Академияи миллии илмҳо сарфарозгардониданида мешавад. Шакл, андоза ва тартиби супоридани нишонро Академияи миллии илмҳо таҳия ва тасдиқ менамояд.

44. Падару модароне, ки фарзандони онҳо дар даври чорум ҷойҳои якум, дуюм ва сеюмро ба даст меоранд, соҳиби нишони «Маърифатпарвар» ва «Ифтихорнома»-и Академияи миллии илмҳо мегарданд. Шакл, андоза ва тартиби супоридани нишонро Вазорати маориф ва илм таҳия ва тасдиқ менамояд.

45. Омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ки шогирдонии онҳо дар даври чоруми озмун барандаи Шохҷоиза ва сазовори ҷойҳои якум, дуюм ва сеюм мегарданд, бо мукофоти пулӣ сарфарозгардониданида мешавад.

11. ИМТИЁЗҶО

46. Ғолибони даври чорум (ҷойҳои 1, 2, 3) ва барандаи Шохҷоиза баъди хатми муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёна ва олии касбӣ ба ихтисоси интихобкардан худ бе озмун ба тарихи ройгон ба муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ ва баъд аз муассисаи таҳсилоти олии касбии кишвар қабул карда мешавад. Тартиби қабули ғолибони даври чоруми озмун ва барандаи Шохҷоизаро

Вазорати маориф ва илм Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи муқаррарот муайян менамояд.

47. Иштирокчиёни даври чорум ба ихтисосҳои фанҳои дақиқа табиатиносии ва техника ба муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ ва баъд аз муассисаи таҳсилоти олии касбии кишвар бе озмун ба тарихи ройгон қабул карда мешавад.

48. Омӯзгороне, ки шогирдонашон дар байни хонандагонии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ сазовори ҷойҳои 1, 2, 3 мегарданд, соҳиби унвони Аълочии маориф ва илм Тоҷикистон мегарданд.

49. Вазорати маориф ва илм яқҳо бо Академияи миллии илмҳо протокол на санадҳои ғолибони озмунро дар асоси таҳияи тартиби махсус барои 10 сол нигоҳдорӣ намуда, баъдан ба бойгонӣ месупоранд.

Замимаи 2
ба амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 3 февралӣ соли 2022,
№АП-155

Хайати
комиссияи озмуни ҷумҳуриявии «Илим-фурӯги маърифат»

Муовини Сарвазир Ҷумҳурии Тоҷикистон (сарпарастии соҳа) –
раиси комиссияи озмун;

Президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон – муовини
раиси комиссияи озмун;

Вазир маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон – муовини раиси
комиссияи озмун;

Ноиби Президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон,
раиси шӯбаи илмҳои физикаву математика, химия, геология ва
техника – котиби комиссияи озмун;

Аъзон комиссия:

Муовини якуми Вазир саноат ва технологияҳои нав Ҷумҳурии
Тоҷикистон;

Муовини якуми Вазир кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Муовини якуми Вазир рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии
Тоҷикистон;

Муовини якуми Вазир тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Раиси Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон;

Сардори Саридораи геологияи назди Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон;

Муовини якуми Раиси Кумитаи телевизион ва радиои назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Президенти Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон;

Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

Ректори Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи академик
М.Осимӣ;

Ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон;

Ректори Донишгоҳи давлатии омузгории Тоҷикистон ба номи
С.Айнӣ;

Ректори Донишгоҳи давлатии Хоруг ба номи М.Назаршоев;

Ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н.Хусрав;

Ректори Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик
Б.Ғафуров;

Ректори Донишқадани омузгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт;

Директори Институти физикаю техникаи ба номи С.Умарови
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

Директори Институти астрофизикаи Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон;

Директори Институти математикаи ба номи А.Ҷураев
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

Директори Институти химияи ба номи И. Ниситини Академияи
миллии илмҳои Тоҷикистон;

Директори Институти ботаника, генетика ва физиологияи
растаниҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

Директори Институти зоология ва паразитологияи ба номи
Павловский Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

Декани факултети физикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

Декани факултети математикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

Декани факултети химияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

Декани факултети биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

Декани факултети географияи Донишгоҳи давлатии омузгории
Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ.

Замимаи 3
ба амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 3 феввали соли 2022,
№АП-155

Ҷоизаи озмуни ҷумҳуриявии «Илм-фурӯги маърифат»
Барои ғолибони даври чоруми озмун ва омӯзгороне, ки
шогирдонашон дар ин даври озмун соҳиби ҷойҳои якум, дуюм ва сеюм
мегарданд, ҷоиза ва мукофоти зерин аз рӯйи 3 гуруҳ ва ҳафт
номинатсия муқаррар карда мешаванд:

1. Миёни ҳафтагонии муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ

	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷоизагирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
Номинатсияи математика			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи физика			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи химия			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи биология			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи география			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи технологияи иттилоотӣ			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000

Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоварӣ			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000

2. Дар байни допишҷӯёни муассисаҳои тахсилоти ибтидоӣ,
миёни ва олии касбӣ

	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷоизагирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ
Номинатсияи математика			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи физика			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи химия			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи биология			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи география			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи технологияи компютерӣ			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоварӣ			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи дуюм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000

3. Дар байни ходимони илмӣ, аспирантону докторантон, докторантон аз рӯи ихтисос, докторантони ҳабилитат ва унвонҷӯси, омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ, муҳандисон, конструкторон ва намоёндогони касбу кори гуногун

Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
Чойи якум	35 000	1	35 000
Чойи дуюм	25 000	2	50 000
Чойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000

4. Шоҳчоиҳои барои ихтироъкорон ва навоарон

	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷоизагирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ
	70 000	1	70 000

5. Омӯзгорони хонадагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ

	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷоизагирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
Номинатсияи математика			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000
Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000
Номинатсияи физика			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000
Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000
Номинатсияи химия			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000
Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000
Номинатсияи биология			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000
Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000
Номинатсияи география			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000

Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000
Номинатсияи технологияи иттилоотӣ			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000
Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000
Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
Чойи якум	10 000	1	10 000
Чойи дуюм	10 000	2	20 000
Чойи сеюм	10 000	2	20 000
Ҳамагӣ		5	50 000

6. Харочоти иловагӣ

	Маблағи умумӣ
Омода кардани ҷоми шохчоиза, ҷоизаҳо, дипломҳо ва харочоти дигар	200 000

Эзоҳ:

- харочоти марбут ба ташкил ва баргузориҳои даври ҷамъбастиҳои озмуни «Илм-фуруғи маърифат» 2 345 000 (ду миллиону сесаду чилу панҷ ҳазор) сомониро ташкил медиҳад. Маблағи мазкур аз ҳисоби фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда мешавад;
- мукофотҳо бо пули миллии сомонӣ тибқи муқаррароти конунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти пардохти андозҳо пешбинӣ шудаанд;
- иштирокчиёни даври чорум бо диплом сарфароз гардонида мешаванд.

Замимаи 4
ба амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 3 феввали соли 2022,
№АП-155

Руйхати адабиёти тавсияшаванда барои иштирокиёни озмуи
(илова ба китобҳои дарсии аз ҷониби Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида)

1. Аброров Х., Зарафшонӣ кӯхӣ [Матн] / Х.Аброров. – Душанбе: Ирфон, 1978. – 96 с.
2. Аброров Х., Тоҷикистон-кишвари кулҳои беназир [Матн] / Х.Аброров. – Душанбе: Девадгич, 2003. – 195 с.
3. Арнольд В.И., «Задачи для детей от 5 до 15 лет» [Текст] / В.И.Арнольд. М.: МЦНМО, 2004. – 16 с.
4. Архипов Г.И., «Лекции по математическому анализу» [Текст] / Г.И. Архипов, В.А. Садовничий, В.М. Чубариков – М.: Высш. шк. 1999. – 695 с.
5. Атлас Таджикской ССР [Текст] – Душанбе-М.: Изд-во ГУГК СССР, 1968. – 198 с.
6. Бакулин П.И., Курс общей астрономии [Текст] / П.И.Бакулин, Э.В. Кононович, В.И.Мороз. М.: Наука, 1976. 274 с.
7. Баратов Р.Б., Каменное чудо Таджикистана [Текст] / Р.Б.Баратов, В.П.Новиков – Душанбе: Ирфон, 1988. – 216 с.
8. Будруджак П., Задачи по химии [Текст] / П.Будруджак – 2017.
9. Виноградов И.М., «Основы теории чисел» [Текст]: Учебник / И.М., Издательство «Лань», 2006. – 176 с.
10. Волькенштейн В.С., Сборник задач по общему курсу физики [Текст] / В.С. Волькенштейн. М., 1985. - 384 с.
11. Воронцов-Вельяминов Б.А.Астрономия. 11 класс [Текст] / Б.А. Воронцов-Вельяминов, Страут Е.К. М.: Просвещение, 1989. - 159 с.
12. Воронцов-Вельяминов, Б.А. Сборник задач по астрономии [Текст] / Б.А.Воронцов-Вельяминов. М.: Просвещение. Год: 1980. – 147 с.
13. Глинка Л.Н., Общая и неорганическая химия [Текст]: Учебное пособие / Л.Н.Глинка – М.: КноРус, 2014. 261 с.
14. Гмурман В.Е., «Руководство к решению задач по теории вероятностей и математической статистике» [Текст] / В.Е. Гмурман – 1999. – 400 с.
15. Гмурман В.Е., «Теория вероятностей и математическая статистика» [Текст] / В.Е.Гмурман – 2003. 358 с.
16. Гнеденко Б.П., «Курс теории вероятностей» [Текст] / Б.П.Гнеденко – М.: Наука, 1998. 317 с.
17. Гольдфарб Я.Л., Сборник задач и упражнений по химии [Текст] / Я.Л.Гольдфарб, Ю.В.Ходяков – 2019. 124 с.
18. Гринвауд Н.Н., Химия элементов [Текст] / Н.Н.Гринвауд, А.Эрншо. - 184 с.
19. Дагаев М.М., Сборник задач по астрономии [Текст] / М.М.Дагаев. 1980. – 128 с.
20. Дафлет-Смит П., Практическая астрономия с калькулятором [Текст] / П.Дафлет-Смит. 1982. – 174 с.
21. Демидович Б.П., «Сборник задач и упражнений по математическому анализу» [Текст] / Б.П. Демидович – 1997.
22. Еремин В.В., Теоретическая и математическая химия [Текст] / В.В.Еремин. М.: МЦНМО, 2007. – 392 с.
23. Зыков А.Г., «Математическая логика» [Текст] / А.Г.Зыков, В.И.Поляков, В.И. Скорубский – СПб: НИУ ИТМО, 2013. – 131 с.
24. Иброхимов Х., Халли масъалаҳо аз химия [Матн] / Х.Иброхимов, Душанбе: Ирфон, 2018. – 214 с.
25. Ильин В.А., «Аналитическая геометрия» [Текст] / В.А.Ильин, Позняк Е.Г. Издательство «Физматлит», 2019 г. 376 с.
26. Иродов И.Е., Задачи по общей физике [Текст] / Е.И.Иродов. – 2008. – 367 с.
27. Канель-Белов А.Я., «Как решать нестандартной задачи» [Текст] / А.Я.Канель-Белов, А.К.Ковальджи – М.: МЦНМО., 2008. - 96 с.
28. Касаткина И.Л., Задачи по физике [Текст] / И.Л. Касаткина. Феникс. 2010. – 417 с.
29. Кеммерих А.О., Гидрография Памира и Памиро-Алая [Текст] / А.О.Кеммерих – М.: Мысль, 1978. – 220 с.
30. Клайден Дж., Органическая химия [Текст] / Дж.Клайден, Н.Гривз, С.Уоррен и др. М.: Оксфорд, 2001. – 601 с.
31. Клетеник Д.В., «Сборник задач по аналитической геометрии» [Текст] / Д.В.Клетеник М.: Лань – 1998.
32. Кобилов Н., Намунаи халли масъалаҳо аз химия [Матн] / Н.Кобилов – Душанбе, 1995.
33. Колмогоров А.Н., «Элементы теории функций и функционального анализа» [Текст]: Учебник / А.Н.Колмогоров, С.В.Фомин. М.: Наука – 2007. 544 с.
34. Курош А.Г., «Курс высшей алгебры» [Текст]: Учебник / А.Г.Курош. М.: Лань – 2013. – 472 с.
35. Қодиров Ф.С., Захираҳои туристӣ: ёлғорҳои фарҳангӣ-таърихӣ ва табиӣ [Матн] / Ф.С.Қодиров – Душанбе, 2012. – 20 с.
36. Лаврентьев М.А., «Методы теории функций комплексного переменного» [Текст] / М.А.Лаврентьев, Б.В.Шабат. М.: Наука. – 2005. – 475 с.
37. Лавров И.А., «Задачи по теории множеств, математической логике и теории алгоритмов» [Текст] / И.А.Лавров, Л.Л.Максимова – 1984.

38. Ландсберг Г.С., Элементарный учебник физики [Текст]: В 3-х томах. – М., 1985.
39. Мартынов Д.Я., Курс общей астрофизики [Текст] / Д.Я.Мартынов. М.: Физический факультет МГУ, 2005, 192 с.
40. Мусоев З., Ледники Таджикистана [Текст] / З.Мусоев, Н.Дилмуродов. – Душанбе, 1994. – 186 с.
41. Мухаббатов Х.М., Памир: ресурсный потенциал и перспективы развития экономики [Текст] / Х.М.Мухаббатов, Н.Х.Хоналиев – Душанбе: Ирфон, 2005. – 241 с.
42. Мухаббатов Х.М., Природно-ресурсный потенциал горных регионов Таджикистана [Текст] / Х.М.Мухаббатов – М.: Граница, 1999 – 335 с.
43. Мухаббатов Х., Хулуҳҳои табиӣ махсус ҳифзшавандаи Тоҷикистон [Матн] / Х.Мухаббатов, А.Ниезов – Душанбе: Контраст, 2017. – 210 с.
44. Мухаббатов Х.М., Ғанҷинаи табиати Тоҷикистон [Матн] / Х.М.Мухаббатов – Душанбе: Ирфон, 1977. – 106 с.
45. Мухаббатов Х.М., Об-манбаи ҳаёт [Матн] / Х.М.Мухаббатов – Душанбе: Ирфон, 2003. – 146 с.
46. Мухаббатов Х.М., Табиат гахвораи инсон [Матн] / Х.М.Мухаббатов – Душанбе: Адиб, 2018. – 319 с.
47. Очилов Х., Қулҳои Тоҷикистон [Матн] / Ҳ.Очилов, Ҳ.Аброров – Хучанд, 1995 – 64 с.
48. Очилов Х., Об-ҳаёт аст [Матн] / Ҳ.Очилов, Ҳ.Аброров – Хучанд, 2003. – 190 с.
49. Проскуряков И.В., «Сборник задач по линейной алгебре» [Текст] / И.В.Проскуряков. М.: Лань – 2005. – 272 с.
50. Просолов В.В., «Задачи по планиметрии» [Текст] / В.В.Просолов. М.: МЦНМО – 2019. – 640 с.
51. Раҳимӣ Ф., Намунаи супоришҳои тестӣ (аз ҷанбаи физика) [Матн] / Ф.Раҳимӣ, Бобоев Т.Б., Истамов Ф., Мирзоаминов Х. – Душанбе, ДМТ, 2014. – 340 с.
52. Раҳимӣ Ф., Об, илм ва рунди устувор [Матн] / Ф.Раҳимӣ, Х.Мухаббатов, А.Ниезов, Ҳ.Аброров – Душанбе: Дониш, 2018. – 430 с.
53. Раҳимӣ Ф., Физика (барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва муассисаҳои таҳсилоти касбӣ) [Матн] / Ф.Раҳимӣ, Т.Бобоев, Ҷоҳазода Т., Д.Солеҳ, Ф.Истамов – Душанбе, ДМТ, 2020ю – 469 с.
54. Реутов О.А., Органическая химия [Текст] / О.А.Реутов, А.Л.Куриц, К.П.Бутин. М.: Лаборатория знаний. – 2017. – 570 с.
55. Рымкевич А.П., Сборник задач по физике для 9-11 классов средней школы [Текст] / А.П.Рымкевич. М.: Просвещение – 2008. – 213 с.
56. Савельев И.В., Курс общей физики [Текст]: В 3-х томах / И.В. Савельев.
57. Сапожников Г.Н., Заказники Таджикистана [Текст] / Г.Н.Сапожников, Х.М.Мухаббатов – Душанбе: Ирфон, 1989. – 160 с.
58. Святанько И.В., Олимпиадные задачи по химии [Текст]: Учебное пособие для подготовки к олимпиадам школьников по химии / И.В.Святанько, В.В.Кисин, С.С.Чуранов – М., 2017.
59. И.Сканави «Сборник задач по математике для поступающих во ВТУЗы» [Текст] / Под ред.: М.И.Сканави. – 6-е изд. – 2013. – 684 с.
60. Таджикистан: природа и природные ресурсы [Текст]. – Душанбе: Дониш, 1982. – 600 с.
61. Тахиров И.Г., Водные ресурсы Республики Таджикистан [Текст] / И.Г.Тахиров, Г.Д.Купайи – Душанбе: НПИЦентр, 1994. – Кн.1. – 130 с. – 1998. – Кн.2. – 120 с.
62. Филиппов А.Ф., «Сборник задач по дифференциальным уравнениям» [Текст] / А.Ф.Филиппов. М.: УРСС – 2000. – 169 с.
63. Хакимов Н.К., Геология [Матн] / Н.К.Хакимов, М.Н.Хакимов – Душанбе, 2016. – 136 с.
64. Шульц В.Л., Реки Средней Азии [Текст] / В.Л.Шульц. – Ленинград: Гидрометеониздат, 1963. – 301 с.

Эзоҳ: Сарчашмаҳои иловагӣ дар сомонаи интернетии www.tajsharif.tj ҷой дода мешаванд.

